

slaget fandt Sted umiddelbart efter dets Forelæggelse, har ogsaa medført, at det har været nødvendigt i Udvalget at forcere Arbejdet meget mere, end det efter Emnets Vigtighed var ønskeligt, ja, jeg kunde fristes til at sige, end det var forsvarligt. Men Udvalget har erkendt, at naar Lovforslaget er kommet saa sent, som det er, er det nødvendigt, at Rigsdagen fremskynder Arbejdet, for at der kan blive taget fat paa den Fremskaffelse af Brændsel, som der er Enighed om er en Nødvendighed.

Jeg kan henholde mig til den ærede Ordførers (Hauge) Udtalelser, saavel de almindelige som navnlig dem angaaende Ændringsforslagene. Naar jeg har ønsket at knytte et Par Bemærkninger dertil, er det nærmest for at præcisere, at det, Venstre, kan jeg maaske sige, skønt der i den Henseende har været den skønneste Enighed indenfor Udvalget, særlig har taget Sigte paa, er, at man i saa ringe Grad som muligt skulde være nødt til eller blot henvist til at benytte Lovens Tvangsbestemmelser. I jo højere Grad det bliver muligt at faa det nødvendige Brændsel fremskaffet ad frivillig Vej, desto heldigere vil det være for alle Parter, baade for dem, der skal fremstille Brændselet, og dem, der skal bruge det. Og jeg gaar ud fra, at baade Ministeriet og Brændselsnævnet vil gøre alt muligt for at faa navnlig vore Kommunalbestyrelser til i størst mulig Udstrækning at købe Brændsel eller, hvis det ikke lader sig gøre, selv at fremstille Brændselet paa Tørvemosearealer eller i Skove, hvor de altsaa maa træffe en Overenskomst med den paagældende Ejer om Retten til at fremstille saadant Brændsel. Der er ingen Tvivl om, at i jo større Grad Kommunerne vil føle det Ansvar, de under den ekstraordinære Situation har for at sørge for, at der er en Reservebeholdning af Brændsel, hvis det i Løbet af den kommende Vinter viser sig umuligt at tilvejebringe Brændsel fra Udlandet, og derfor ogsaa vil gøre, hvad de kan, for at fremskaffe en saadan Reservebeholdning af Brændsel, desto lettere vil det være ad frivillig Vej at faa saadant Brændsel fremskaffet. Men det er jo muligt, at dette ikke er tilstrækkeligt, og jeg maa erkende sammen med Udvalget, at Staten ikke bør eller kan slaa sig til Taals med, at Tingen nok skal ordne sig af sig selv, om jeg maa bruge det Udtryk, skønt Tingen virkelig ikke gaar af sig selv; det skal Kommunalbestyrelserne saa sandt nok faa at mærke, de, der har

Arbejdet med at faa Sagen ordnet. Det offentlige kan ikke her slaa sig til Taals med et Haab, og derfor maa man have en Lovbestemmelse om Forholdet.

Men ud fra den Grundbetragtning, at det gælder om i saa høj Grad som muligt at fremme Lysten til og Ønsket om ad frivillig Vej at naa det mest mulige, har Venstre ydet sit Bidrag til, at Lovens Bestemmelser kunde virke saa stimulerende som muligt i Retning af det, som vi anser for det heldigste. Det er ud fra disse Grundbetragtninger, vi har anset det for ønskeligt, at Lovforslagets § 3, som indeholder en Bestemmelse om, at en Ejer af Skov- eller Moseareal skulde kunne kræve, at Arealet med paastaaende Brændselsmateriale blev eksproprieret, blev ændret saaledes, at han ikke selv bliver Herre over dette, men, at det bliver Brændselsnævnet, der, for saa vidt Ejeren ikke selv vil indgaa paa at fremstille den Mængde Brændsel, som maatte anses for nødvendig, afgør, om man vil ekspropriere hele Arealet — hvad vi haaber kun sjældent vil ske, navnlig for Skovenes eller Tørvemosernes Vedkommende —, eller om man vil sige: Saa maa du finde dig i, at Staten eller Kommunerne med Arbejdere, de selv har antaget, hugger det nødvendige Kvantum Brænde i Skovene og graver og lader ælte saa og saa mange Tørv i din Mose, saa at den paagældende ved, at han saa at sige ikke ved, hvad der vil ske ham, hvis han siger Nej til at fremstille Brændsel, bliver stimuleret til at gøre, hvad der er muligt for at skaffe den fornødne Arbejdskraft til Fremskaffelsen af det Brændsel, det bliver ham paabudt at fremstille.

Det er altsaa den ene Ting, vi har haft Opmærksomheden henvendt paa, og jeg glæder mig over, at der i Udvalget har været Enighed om at foreslaa denne Ændring. Den anden Ændring, som ligeledes er foreslaaet i den nye Affattelse af § 3, gaar ud paa, at der skal sikres den Ejer af Brændselsmaterialier — det være sig paa Skovarealer eller i Tørvemoser eller i Brunkulslejer —, som faar Paalæg om at fremstille et vist Kvantum Brændsel, Betaling derfor. Ogsaa dette vil i høj Grad stimulere til, at han paatager sig frivilligt at fremstille det Kvantum Brændsel, som det bliver ham paalagt at fremstille. Hvis han ikke var sikker paa at faa Betaling derfor, vilde han være meget fristet til at sige: Nej, jeg kan ikke skaffe Arbejdskraft, hvorfor skulde jeg løbe nogen Risiko? Lad dem saa komme og ekspro-